

การดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงตามความเป็นจริงและความคาดหวัง ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

นครศรีธรรมราช เขต 2*

The Actual and Expected Sufficiency Operation of School Administrators under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2

¹วีระเนตร ขุนต่างตา, ²สุดคณิง อาจชอบการ และ ³ชัยพนธ์ รังงาม

¹Weeranate Khuntangta, ²Sutkhanueng Autchobkarn and ³Chaiphot Rakngum

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์, วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้

Educational Administration, Faculty of Education and Social Science,

Southern College of Technology, Thailand.

²Corresponding Author's Email: sudkanerng2514@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงตามความเป็นจริงและความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียน 2) ศึกษาดัชนีความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียน 3) เปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียนตามตัวแปร เพศ ประสบการณ์การทำงาน วิทยฐานะ ระยะเวลาที่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง และขนาดของโรงเรียน 4) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำนวน 126 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% สุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างสัดส่วนและสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 และมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.961 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี LSD และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) การดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงตามความเป็นจริงและความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี 2) ดัชนีความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวม มีค่าเท่ากับ 0.04 ($PNI_{Modified} = 0.04$) 3) ผลการเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียนกับตัวแปรเพศ ประสบการณ์การทำงาน วิทยฐานะ และระยะเวลาที่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ตัวแปรขนาดโรงเรียน มีรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 4) ปัญหาและข้อเสนอแนะ พบว่า โรงเรียนบางส่วนยังไม่มีมีการปลูกฝังให้นักเรียนตระหนักในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้น ผู้อำนวยการโรงเรียนควรกำหนดนโยบายความพอเพียงในการขับเคลื่อนการ

*Received April 12, 2025; Revised May 21, 2025; Accepted June 6, 2025

ดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอยู่อย่างพอเพียงให้เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การดำเนินการสถานศึกษา; สถานศึกษาพอเพียง; ความเป็นจริงและความคาดหวัง

Abstract

This study aimed to investigate sufficiency school operations based on actual and expected operation of school administrators, to examine the Priority Needs Index of sufficiency school operations of school administrators, to compare the priority needs for sufficiency school operations of school administrators in relevance to their gender, work experience, academic standing, school size, and the duration for which their school has been evaluated as a self-sufficient school, and to identify problems and suggestions regarding sufficiency school operations based on actual and expected operation of school administrators. The sample consisted of 126 schools' administrators as key informants under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2, obtained using Krejci and Morgan's table at a 95% confidence interval. The sample were then selected through stratified random sampling and simple random sampling. The instrument used was a five- point rating scale questionnaire with a consistency index of 1.00 for all items, and the overall reliability coefficient of .961. The data analysis statistics included mean, standard deviation, Priority Needs Index, One-way ANOVA, multiple comparisons using the LSD method, and content analysis.

The findings revealed that: 1) the overall sufficiency school operations based on actual and expected operation of school administrators were found at good levels; 2) the overall index of priority needs for sufficiency school operations of school administrators was 0.04 (PNI_{Modified}= 0.04); 3) the results of comparing the priority needs for sufficiency school operations of school administrators in relevance to their gender, work experience, academic standing and the duration for which their school has been evaluated as a self-sufficient school showed no significant differences, except for school size which showed significant differences at levels of .01 and .05; 4) Problems and suggestions indicated that schools have not yet instilled awareness in students about the Philosophy of Sufficiency Economy. Therefore, school administrators should establish policies for sufficiency to drive the sufficiency school operations in order to continuously develop the desirable characteristics of living sufficiently among students.

Keywords: School Operations; Sufficiency Schools; Reality and Expectations

บทนำ

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขึ้นตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2517 เพื่อให้พสกนิกรใช้เป็นแนวทางการ

ดำรงชีวิตโดยยึดหลักความพอเหมาะ พอดี ความมีเหตุผล และความไม่ประมาท พระองค์ทรงย้ำเน้นให้เห็นถึงความสำคัญที่มีเศรษฐกิจแบบ “พอมีพอกิน” พัฒนาค้น ให้สามารถ “อุ้มชูตัวเองได้” และให้ความสำคัญกับการศึกษาเพราะทรงถือว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคน พัฒนาสังคมและพัฒนาประเทศชาติ ให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน (Department of Local Administration, Ministry of Interior, 2016) ซึ่งปรากฏในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ ความว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิต อย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของ โลกศตวรรษที่ 21” และมีวัตถุประสงค์ ในการจัดการศึกษา 4 ประการ และในประการที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคม แห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศ อย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และยังได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายในข้อที่ 5.1 ให้ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความตระหนักในความสำคัญของการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ความมีคุณธรรม จริยธรรม และการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตเพิ่มขึ้น และในข้อที่ 5.2 การจัดการหลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรม ให้สถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษานำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและให้มีสื่อสารมวลชนที่เผยแพร่หรือให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น (The Office of the Education Council, Ministry of Education. 2017) การดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียง จึงเป็นกิจกรรมสำคัญที่สถานศึกษาทุกแห่งได้ริเริ่มดำเนินการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2552 และมีการจัดการศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ปรากฏในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 สู่การปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานการขับเคลื่อนระดับสถานศึกษาจนถึงปัจจุบัน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และ 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ แต่พบสภาพปัจจุบันปัญหาที่สะท้อนการดำเนินงานของสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ที่สำคัญคือ การดำเนินงานขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษานับเป็นหน้าที่ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่จะต้องดำเนินการขับเคลื่อนโดยเฉพาะระดับสถานศึกษาเป็นภารกิจหลัก ซึ่งสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทาเป็นกลุ่มสถานศึกษาในอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำนวน 11 แห่ง ได้จัดการเรียนการสอนโดยมีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา แต่จากรายงานการประเมินภายนอกรอบที่ 4 ของบางสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินแล้วนั้น พบปัญหาในการดำเนินงานที่ผ่านมา 1) ด้านการบริหารจัดการศึกษา การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกระบวนการดำเนินงานภายในสถานศึกษาไม่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาเท่าที่ควร 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ขาดการส่งเสริมการนำหลักสูตรบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาดำเนินการใช้จริง 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ขาดการกำกับ ติดตาม และประเมินผลกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 4) ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ผู้บริหารและครูยังขาดความเข้าใจในการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานภายในสถานศึกษา และ 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ การกำหนดแนวทางในการประเมินผลการทำกิจกรรมหรือการดำเนินงานภายในสถานศึกษาไม่ชัดเจนเท่าที่ควร (Saraburi Primary Educational Service Area

Office 2, 2021) อีกทั้งยังพบว่า ในปีการศึกษา 2560-2561 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 เป็นสถานศึกษาพอเพียงโดยการประเมินตนเองครบทั้ง 188 โรงเรียน แต่ถึงช่วงปีการศึกษา 2562 มีการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้โรงเรียนทุกโรงเรียนต้องปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเป็นรูปแบบออนไลน์ เพื่อความปลอดภัยของนักเรียนส่งผลให้การขับเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียงต้องหยุดชะงักจนกระทั่งสถานการณ์ดีขึ้น ทำให้โรงเรียนเริ่มกลับมาจัดการเรียนการสอนตามปกติ แต่สภาพปัจจุบันเมื่อปีการศึกษา 2566 ได้มีโรงเรียนที่ขอรับการประเมินเพิ่มอีกและผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียง มีจำนวน 9 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 4.79 ซึ่งยังไม่ถึงครึ่งหนึ่งของสถานศึกษาที่ต้องเข้ารับการประเมินเมื่อครบตามระยะเวลาจากจำนวนทั้งหมด 48 โรงเรียน (Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2, 2023)

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ในระดับที่ต่ำและยังคงมีสภาพปัญหาการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงในแต่ละด้านที่ขาดความต่อเนื่องซึ่งส่งผลต่อผลลัพธ์หรือภาพความสำเร็จในการเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีอุปนิสัยพอเพียงเพื่อให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืนได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงตามความเป็นจริงและความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 เพื่อต้องการทราบข้อมูลเชิงประจักษ์ตามสภาพความเป็นจริงและความคาดหวังไว้สำหรับการแก้ปัญหาและพัฒนาระบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงตามบริบทของโรงเรียนบนพื้นฐานของความพอเพียง พอประมาณ ความมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยใช้ความรู้คู่คุณธรรมในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพทุกมิติอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความยั่งยืนจากการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงตามความเป็นจริงและความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2
2. เพื่อศึกษาดัชนีความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2
3. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียนตามตัวแปรเพศ ประสบการณ์การทำงาน วิทยฐานะ ระยะเวลาที่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง และขนาดโรงเรียน
4. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาพอเพียงตามความเป็นจริงและความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและผลการวิจัยมีความตรงภายใน (Internal Validity) และความตรงภายนอก (External Validity) กำหนดรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาด้านเนื้อหาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี

ศึกษาเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับ 1) แนวคิด ทฤษฎี การบริหารสถานศึกษาพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียง 2) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น 3) บริบททั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 และ 4) คู่มือการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2565) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย นิยามศัพท์ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ ประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียน ปีการศึกษา 2566 จำนวน 188 คน (Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2, 2023) และกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารโรงเรียน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากการเทียบตารางของ Krejci and Morgan ที่ระดับความน่าเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 127 คน (Seesaud, 2010) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียนและกำหนดสัดส่วนจำนวนผู้บริหารโรงเรียนของแต่ละโรงเรียน แล้วดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลากตามบัญชีรายชื่อผู้บริหารโรงเรียนแต่ละโรงเรียนจนครบตามที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Check List) ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงตามความเป็นจริงและความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียน เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questions)

ขั้นตอนที่ 4 การหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยพิจารณาความเที่ยงตรงจากดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) มีค่าเท่ากับ 1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งรายด้านและรายฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Ounaromloet, 2011) ซึ่งสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่าเท่ากับ 0.961

ขั้นตอนที่ 5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 พร้อมทั้งแนบแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ในลักษณะแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวบรวมและตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด 126 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในลักษณะความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงตามความเป็นจริงและความคาดหวังของ

ผู้บริหารโรงเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามของแต่ละข้อไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (Silcharu, 2007)

- 4.50-5.00 หมายถึง การดำเนินงานตามความเป็นจริงและความคาดหวัง อยู่ในระดับดีมาก
- 3.50-4.49 หมายถึง การดำเนินงานตามความเป็นจริงและความคาดหวัง อยู่ในระดับดี
- 2.50-3.49 หมายถึง การดำเนินงานตามความเป็นจริงและความคาดหวัง อยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50-2.49 หมายถึง การดำเนินงานตามความเป็นจริงและความคาดหวัง อยู่ในระดับควรปรับปรุง
- 1.00-1.49 หมายถึง การดำเนินงานตามความเป็นจริงและความคาดหวัง อยู่ในระดับควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็น (Priority Need Index: PNI) การดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียน โดยการคำนวณด้วยเทคนิค Modified Priority Need Index (PNI modified) ของ Worngwanit (2007) โดยใช้สูตร $PNI_{Modified} = (I-D)/D$ (I = ความคาดหวัง และ D = ความเป็นจริง) ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดค่า $PNI_{Modified}$ มากกว่า 0.02 ขึ้นไปถือว่ามีความต้องการจำเป็นและมาจัดลำดับความต้องการจำเป็น

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงตามความเป็นจริงและความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียน ตามตัวแปรเพศ ประสบการณ์การทำงาน ระยะเวลาที่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง และขนาดโรงเรียน โดยใช้สถิติทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ด้วยค่า F-test ซึ่งถ้าพบว่ามีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ แตกต่างกัน จึงทำการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple comparison) โดยวิธี Least-Significant Different (LSD) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยประชากรครั้งละหลายคู่ (Likitwattana, 2015)

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียนใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากแบบสอบถามปลายเปิดโดยนำเสนอในรูปแบบตารางความเรียงและคำร้อยละ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 126 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย ร้อยละ 50.80 มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 10-20 ปี ร้อยละ 48.40 มีวิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ร้อยละ 56.3 มีระยะเวลาที่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง ระหว่าง 6-10 ปี ร้อยละ 47.60 และบริหารงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ร้อยละ 50 และมีผลการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงตามความเป็นจริงและความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ผลการวิจัย ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงตามความเป็นจริงและความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน

ที่	การดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียง	การดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงตามความเป็นจริง				การดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงตามความคาดหวัง			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1.	การบริหารจัดการสถานศึกษา	4.33	0.25	ดี	1	4.57	0.34	ดีมาก	1
2.	หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.67	0.56	ดี	5	3.80	0.50	ดี	5
3.	การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.86	0.51	ดี	4	3.91	0.44	ดี	4
4.	การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	4.27	0.63	ดี	2	4.34	0.49	ดี	2
5.	ผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ	4.08	0.58	ดี	3	4.32	0.50	ดี	3
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.04	0.51	ดี		4.21	0.45	ดี	

จากตารางที่ 1 พบว่า การดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงตามความจริงของผู้บริหารโรงเรียน ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.04$, S.D = 0.51) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับดี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.33$, S.D = 0.25) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.27$, S.D = 0.63) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.08$, S.D = 0.58) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.86$, S.D = 0.51) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.67$, S.D = 0.56) และการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงตามความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.21$, S.D = 0.45) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.57$, S.D = 0.34) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.34$, S.D = 0.49) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.32$, S.D = 0.50) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.91$, S.D = 0.44) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.80$, S.D = 0.50)

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาดัชนีความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผลการวิจัย ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ และลำดับความสำคัญของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงตามความเป็นจริงและความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน

ที่	การดำเนินงาน	ค่าเฉลี่ยความ คาดหวัง (I)	ค่าเฉลี่ยความ เป็นจริง (D)	$PNI_{Modified}$	ลำดับ ความสำคัญ
1.	ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.57	4.33	0.05	2
2.	ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรม การเรียนรู้	3.80	3.67	0.04	3
3.	ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	3.91	3.86	0.01	5
4.	ด้านการพัฒนาบุคลากรของ สถานศึกษา	4.35	4.27	0.02	4
5.	ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ	4.32	4.08	0.06	1
ค่าเฉลี่ยรวม		4.19	4.04	0.04	

จากตารางที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า ดัชนีความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยรวมของค่าดัชนีความต้องการจำเป็น เท่ากับ 0.04 ($PNI_{Modified} = 0.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีลำดับความสำคัญสูงสุด คือ ด้านผลลัพธ์/ความสำเร็จ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.06$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.05$) และด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.04$) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.02$) ส่วนที่มีลำดับความสำคัญต่ำสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.01$)

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียน ตามตัวแปร เพศ ประสบการณ์การทำงาน วิชยฐานะ ระยะเวลาที่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง และขนาดโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มี เพศ ประสบการณ์การทำงาน วิชยฐานะ และที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีระยะเวลาที่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง ต่างกัน มีความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านตัวแปรขนาดโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียง แตกต่างกัน ผลการวิจัย ปรากฏดังตารางที่ 3-6

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียง ตามตัวแปรขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

การดำเนินงาน สถานศึกษาพอเพียง	ขนาด โรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษา	ขนาดเล็ก	.06	.07	ระหว่างกลุ่ม	.038	2	.019	5.158**	.007
	ขนาดกลาง	.04	.05	ภายในกลุ่ม	.457	123	.004		
	ขนาดใหญ่	.13	.08	รวม	.496	125			
ด้านหลักสูตรและการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	ขนาดเล็ก	.04	.11	ระหว่างกลุ่ม	.051	2	.025	1.782	.173
	ขนาดกลาง	.04	.12	ภายในกลุ่ม	1.758	123	.014		
	ขนาดใหญ่	.15	.19	รวม	1.809	125			
ด้านการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน	ขนาดเล็ก	.00	.04	ระหว่างกลุ่ม	.021	2	.010	4.245*	.016
	ขนาดกลาง	.03	.06	ภายในกลุ่ม	.303	123	.002		
	ขนาดใหญ่	.00	.05	รวม	.324	125			
ด้านการพัฒนาบุคลากร ของสถานศึกษา	ขนาดเล็ก	.00	.55	ระหว่างกลุ่ม	.074	2	.037	4.479*	.013
	ขนาดกลาง	.05	.12	ภายในกลุ่ม	1.013	123	.008		
	ขนาดใหญ่	.08	.13	รวม	1.087	125			
ด้านผลลัพธ์/ภาพ ความสำเร็จ	ขนาดเล็ก	.06	.12	ระหว่างกลุ่ม	.056	2	.028	1.533	.220
	ขนาดกลาง	.08	.14	ภายในกลุ่ม	2.240	123	.018		
	ขนาดใหญ่	.16	.23	รวม	2.296	125			
โดยรวม	ขนาดเล็ก	.04	.09	ระหว่างกลุ่ม	0.39	2	.020	2.810	.064
	ขนาดกลาง	.04	.07	ภายในกลุ่ม	.855	123	.007		
	ขนาดใหญ่	.14	.17	รวม	.895	125			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่แบบ LSD (Least Significant Difference) ความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียง ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามตัวแปรขนาดโรงเรียน

การดำเนินงาน สถานศึกษา พอเพียง	ขนาด โรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดโรงเรียน		
			ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
			.06	.04	.13
ด้านการบริหาร จัดการสถานศึกษา	ขนาดเล็ก	.06	-	.021 (.052)	-.068* (.032)
	ขนาดกลาง	.04	-	-	-.090** (.005)
	ขนาดใหญ่	.13	-	-	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่แบบ LSD (Least Significant Difference) ความต้องการจำเป็นการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียง ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามตัวแปรขนาดโรงเรียน

การดำเนินงาน สถานศึกษาพอเพียง	ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดโรงเรียน		
			ขนาดเล็ก .00	ขนาดกลาง .03	ขนาดใหญ่ .00
ด้านการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน	ขนาดเล็ก	.00	-	-.026* (.005)	-.002 (.921)
	ขนาดกลาง	.03	-	-	.023 (.363)
	ขนาดใหญ่	.00	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่แบบ LSD (Least Significant Difference) ความต้องการจำเป็นการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียง ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ตามตัวแปรขนาดโรงเรียน

การดำเนินงาน สถานศึกษาพอเพียง	ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดโรงเรียน		
			ขนาดเล็ก .00	ขนาดกลาง .05	ขนาดใหญ่ .08
ด้านการพัฒนา บุคลากรของ สถานศึกษา	ขนาดเล็ก	.00	-	-.045* (.007)	-.077 (.104)
	ขนาดกลาง	.05	-	-	-.031 (.503)
	ขนาดใหญ่	.08	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-6 ผลการวิจัย พบว่า 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนที่บริหารงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่บริหารงานในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ 2) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารโรงเรียนที่บริหารงานในโรงเรียนขนาดกลาง มีความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่บริหารงานในโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนที่บริหารงานในโรงเรียนขนาดกลาง มีความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่บริหารงานในโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัตถุประสงค์ที่ 4 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียนที่พบมากที่สุดคือ โรงเรียนยังขาดการปลูกฝังให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของหลักการเศรษฐกิจพอเพียงน้อย ส่งผลให้การดำเนินการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงไม่ประสบผลสำเร็จ(ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 12.70 และข้อเสนอแนะการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียน คือ ผู้บริหารโรงเรียน ควรกำหนดนโยบายความพอเพียงในการขับเคลื่อนการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์ด้านอยู่อย่างพอเพียงให้เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง (ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 10.32)

องค์ความรู้ใหม่

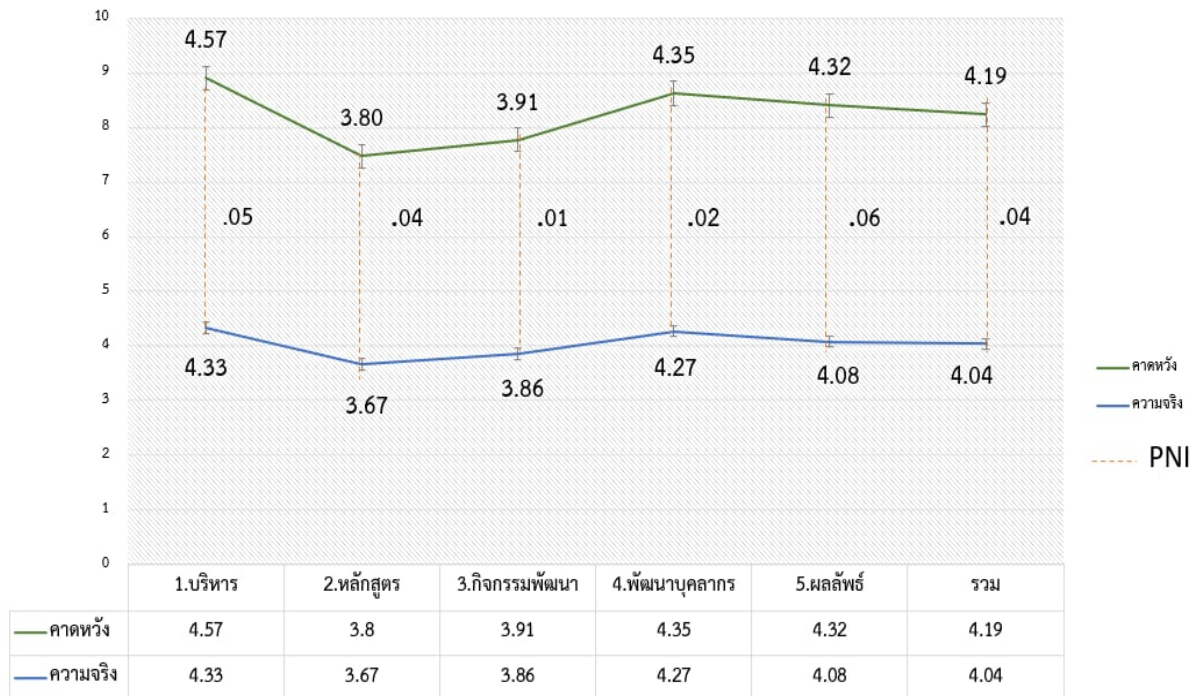

Figure 1: A Graph Illustrating School Administrators' Needs for Managing Schools Based on the Philosophy of Sufficiency Economy

Figure 2: A Process Model for Addressing the Essential Needs of School Administrators in Implementing Sufficiency-Based School Operations Leading to Five-Stage Outcomes

องค์ความรู้จากผลการวิจัย ผลการเปรียบเทียบแสดงกราฟดัชนีความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านของค่าดัชนีความต้องการจำเป็น เท่ากับ 0.04 ($PNI_{Modified} = 0.04$) และในรายด้านซึ่งระดับช่วงพิสัยความต้องการจำเป็น ซึ่งแสดงให้ว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงในด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จสูงสุด เท่ากับ 0.06 ($PNI_{Modified} = 0.06$) (ดังภาพที่ 1) และจากกราฟการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียน ในแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยความจริงและค่าเฉลี่ยความคาดหวังสูง ตั้งแต่ค่าเฉลี่ย 4.00 ขึ้นไป มีระดับการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยนำเข้าเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงให้เกิดด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จที่เป็นเชิงประจักษ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยความจริงและความคาดหวังต่ำ คือ ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นฐานล่างของการดำเนินงาน ดังนั้น การริเริ่มส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพและมีความพร้อมต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญมากที่ควรคำนึงถึง ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิจัยรายด้านและรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ซึ่งเป็นข้อที่อยู่ในลำดับที่ 1-3 นำมาส่งเสริมและพัฒนาและ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของแต่ละด้านมายกระดับและแก้ปัญหา ให้สอดคล้องกับผลการวิจัยตามแต่ละขนาดโรงเรียนเพื่อให้เกิดภาพความสำเร็จในนักเรียนโดยการสังเคราะห์ “กระบวนการขับเคลื่อนความต้องการจำเป็นการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียนสู่ผลลัพธ์ 5 ขั้นตอน” ที่ได้แสดงกระบวนการขับเคลื่อนจากขั้นตอนที่ 1-5 สู่ผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่อย่างพอเพียงอย่างยั่งยืน (ดังภาพที่ 2)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า การดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงตามความจริงและความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับดี ทั้งนี้เป็นเพราะ โรงเรียนได้มีแนวทางในการดำเนินงานที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ปลูกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนผู้ปกครองและชุมชนได้มีส่วนร่วมติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาอยู่เสมอ อีกทั้งโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมนโยบายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Deemulphan (2022) ได้ศึกษาวิจัยการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Suwatthi, Niamteth, Chusuwan, and Tansakun (2022) ได้ศึกษาวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่คาดหวังในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ และลำดับความสำคัญของดัชนีความต้องการจำเป็น การบริหารสถานศึกษาพอเพียงตามความเป็นจริงและความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมของค่าดัชนีความต้องการจำเป็น เท่ากับ 0.04 ($PNI_{Modified} = 0.04$) ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนได้มีการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงมาอย่างต่อเนื่อง แต่ในระยะ

หนึ่งอาจมีปัจจัยด้านเวลา ความพร้อม และอุปสรรคการดำเนินงานขับเคลื่อนซึ่งเป็นอุปสรรคโรงเรียนจากการปรับเปลี่ยนนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการต่อการดำเนินงานด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงพัฒนาให้เข้าสู่สภาพปกติ เมื่อเทียบกับความคาดหวังกับสภาพความเป็นจริงแล้วอยู่ในระดับความต้องการจำเป็นที่ไม่สูงมาก สอดคล้องกับการวิจัยของ Dilertpradit, Thongprong, Kritcharoen, and Chatsupang (2023) ได้ศึกษาวิจัยความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนคาทอลิกโดยรวม มีค่าเท่ากับ 0.02 ($PNI_{Modified} = 0.02$) และผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียนเมื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากสูงไปต่ำ 3 อันดับแรก คือ ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา และด้านหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้เป็นเพราะ การดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงในสภาพจริงของผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรได้มีการจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทำให้เกิดผลลัพธ์คือนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นแต่ละปีการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Autchobkan, Nilphat and Khongsong (2024) ได้ศึกษาวิจัยรูปแบบการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 พบว่า ด้านผลลัพธ์/ความสำเร็จ จัดอยู่ในลำดับความสำคัญสูงสุด

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า ความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียน ตามตัวแปรเพศ ประสบการณ์การทำงาน วิทยฐานะ และระยะเวลาที่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละเพศไม่ว่าจะเป็นเพศและมีประสบการณ์ทำงานมานานเพียงใด ก็ล้วนมีความรู้ความเข้าใจในการน้อมนำหลักของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงได้ตามบริบทที่ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพใกล้เคียงกัน และได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นรากฐานของการดำเนินชีวิตของคนไทยในทุกช่วงอายุและทุกเพศวัยมาอย่างยาวนาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Panliang, Churak and Tulniska (2024) ได้ศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงกรณีศึกษาชุมชนบ้านพรุ โดยภาพรวม พบว่า เพศ ประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ไม่แตกต่างกัน สำหรับวิทยฐานะของผู้บริหารและโรงเรียนที่มีระยะเวลาผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง โรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียนจะต้องเตรียมความพร้อมรับการประเมินทุก 5 ปี ซึ่งยังมีโรงเรียนส่วนน้อยเท่านั้นที่ผ่านประเมินมากกว่า 5 ปีแล้วยังไม่เสนอเข้ารับการประเมินอย่างต่อเนื่องอาจเกิดจากอุปสรรคเช่นการได้รับภัยพิบัติด้านต่าง ๆ อาจต้องใช้ระยะเวลาและมีความต้องการจำเป็นสำหรับเตรียมการด้านปัจจัยนำเข้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและความพร้อมของบุคลากรให้เป็นไปตามความคาดหวัง โดยผู้บริหารโรงเรียนทุกวิทยฐานะจะต้องการปรับตัวตามบริบทของโรงเรียนให้ทันตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการไปตามช่วงระยะเวลาที่กำหนด จึงอาจไม่เป็นอุปสรรคที่จะทำให้ความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Philip (2009) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้การยอมรับการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่าจำเป็นต้องใช้ช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการกำหนดนโยบายสำหรับการวางแผนเป้าหมายในการพัฒนาบุคลากรตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง และแสดงให้เห็นการมีส่วนร่วมของชุมชนที่เข้ามาเป็นฐานในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ยกเว้น ผู้บริหารโรงเรียนที่บริหารงานใน

โรงเรียนขนาดต่างกัน มีการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงตามความเป็นจริงและความคาดหวังโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนที่บริหารงานในโรงเรียนขนาดกลาง มีความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่บริหารงานในโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะ การดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงทั้ง 3 ด้านดังกล่าวของโรงเรียนขนาดกลางส่วนใหญ่มีความพร้อมทุกด้านอยู่ในระดับที่เหมาะสมและเพียงพอ ไม่ว่าจะเป็นจำนวนนักเรียน ครูและบุคลากรและทรัพยากร สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานได้อย่างคล่องตัวมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กที่มีความขาดแคลนทั้งทางด้านปัจจัยและงบประมาณ และในส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ในความเป็นจริงจะมีความพร้อมทั้งด้านปัจจัยนำเข้าทุกรายการ แต่มีข้อจำกัดในด้านโครงสร้างการบังคับบัญชาและสั่งการหลายขั้นตอนของระบบการบริหารจัดการ การกำกับ ติดตาม ประเมินผลจากตนเองโดยตรงนั้นมีน้อยกว่า จึงทำให้ไม่สามารถรับรู้สภาพปัญหาอย่างแท้จริง ซึ่งอาจส่งผลต่อการกำหนดเป้าหมายตามที่คาดหวังให้บรรลุผลสำเร็จได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lomrai and Buranaphan (2023) ได้ศึกษาวิจัย การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม พบว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 พบว่า 1) ปัญหาการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงตามความเป็นจริงและความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียน มีปัญหาเกี่ยวกับด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ซึ่งเป็นระดับปัญหามากที่สุด พบว่า ผู้บริหาร ครู ยังไม่มีเสริมสร้างคุณลักษณะความพอเพียงในนักเรียนเท่าที่ควร โรงเรียนมีการปลูกฝังให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของหลักการเศรษฐกิจพอเพียงน้อย ทั้งนี้เป็นเพราะ ครูยังขาดทักษะในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการให้เชื่อมโยงกับรายวิชาที่ตนเองสอน ตลอดจนไม่มีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานและตัวชี้วัดที่ชัดเจนเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bottery (2012) ได้ศึกษาวิจัยภาวะผู้นำตระหนักของความพอเพียงและความยั่งยืน พบว่า ผลกระทบทั้งเชิงเปรียบเทียบและปฏิบัติสำหรับหน่วยงานทางการศึกษาทางด้านการปรับปรุงยุคเป็นพื้นฐานทางสังคมจำเป็นต้องใช้การฝึกอบรมเป็นการจัดการเรียนแบบบูรณาการโดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจมาประยุกต์ใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ สู่การปฏิบัติจริง 2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ซึ่งมีข้อเสนอแนะมากที่สุด พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครู ควรปลูกฝังและเสริมสร้างนักเรียนในด้านการมีคุณลักษณะความพอเพียง ให้ความตระหนักในความสำคัญของหลักการเศรษฐกิจพอเพียงลงสู่ระดับห้องเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะ การเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณธรรมคู่ความรู้และความพอเพียง โรงเรียนต้องกำหนดนโยบาย แผนงบประมาณด้านเศรษฐกิจพอเพียงในแผนปฏิบัติการประจำปีให้ชัดเจนพร้อมทั้งกำหนดโครงการหรือกิจกรรมการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Unger (2009) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงและคุณธรรมของชนชั้นกลาง ได้แนะนำแนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นพื้นฐานช่วยให้โรงเรียนปลูกฝังให้ครูและบุคลากรมีความตระหนักในความรู้ความเข้าใจ และสามารถบูรณาการให้เข้ากับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนบนพื้นฐานความพอเพียง

สรุป

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงตามความเป็นจริงและความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวมและรายด้านนั้นอยู่ในระดับดี ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนมีการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการเรียนรู้และการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียน รวมทั้งมีการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมีความสอดคล้องกับหลักการเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งช่วยทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ชัดเจนและสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากการวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI Modified) ของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ค่าดัชนีอยู่ที่ 0.04 ซึ่งบ่งชี้ว่าโดยรวมแล้วมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาอยู่ในระดับที่ไม่สูงมาก ทั้งนี้อาจเกิดจากปัจจัยด้านเวลา ความพร้อม และอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน เช่น การปรับเปลี่ยนนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและข้อจำกัดด้านทรัพยากร เมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการจำเป็นตามตัวแปรต่าง ๆ เช่น เพศ ประสบการณ์ทำงาน วิทยฐานะ และระยะเวลาที่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง พบว่าโดยรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นในกรณีของขนาดโรงเรียนที่พบความแตกต่างในด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนขนาดกลางมีความพร้อมในการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กในบางด้าน เช่น การจัดการทรัพยากรและบุคลากร อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยยังพบปัญหาที่สำคัญ คือ การปลูกฝังหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในนักเรียนยังไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในด้านการตระหนักรู้และการบูรณาการหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในกระบวนการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการส่งเสริมหลักเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน พร้อมทั้งพัฒนาทักษะการสอนของครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความพอเพียงให้นักเรียนอย่างต่อเนื่อง และสร้างความตระหนักให้กับนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความยั่งยืนทั้งในระดับบุคคลและสังคมได้ในระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า การดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงตามความจริงและความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียน ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ควรดำเนินการ ดังนี้ 1) ทำการประเมินคุณภาพของแผนการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ 2) นำผลการติดตามมาปรับปรุงพัฒนานักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในปีการศึกษาต่อไปให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ดัชนีความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยรวมของค่าดัชนีความต้องการจำเป็น เท่ากับ 0.04 ($PNI_{Modified} = 0.04$) และด้านที่มีลำดับความสำคัญต่ำสุดกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.01$) ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด ควรดำเนินการ ดังนี้ 1) นำข้อมูลความต้องการจำเป็นมาปรับประยุกต์ใช้ใน

การดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียง 2) จัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองจากการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดหรือผู้บำเพ็ญประโยชน์และกิจกรรมนักเรียนมาบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของผู้บริหารโรงเรียน ที่บริหารงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่าง ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด ควรดำเนินการ ดังนี้ 1) ยกกระดับโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ให้มีความพร้อมทั้งทางด้านปัจจัย งบประมาณ และอัตราค่าจ้างครูและบุคลากร จนสามารถพึ่งพาตนเองได้ 2) เสริมสร้างความเป็นเลิศการขับเคลื่อนดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงให้ได้ตรงตามความเป็นจริงและค้นหาวิธีปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) มาใช้เป็นโมเดลการขับเคลื่อนพัฒนาให้บรรลุผลสำเร็จ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 พบว่า ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ซึ่งพบปัญหาและมีข้อเสนอแนะมากที่สุด ดังนั้น โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรดำเนินการ ดังนี้ 1) สร้างความตระหนักและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงลงสู่การปฏิบัติจริงระดับห้องเรียน 2) ปลุกฝังและเสริมสร้างให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านอยู่อย่างพอเพียง สามารถปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียง ดังนี้

2.1 การศึกษากลยุทธ์การดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงในยุคดิจิทัลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยไปปรับประยุกต์ใช้ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง

2.2 การศึกษาความสัมพันธ์การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยไปปรับประยุกต์ใช้การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

References

- Autchobkarn, S., Nilphat, P., & Khongsong, S. (2024). A Sufficiency-Based School Administration Model towards Learning Centers in Accordance with the Philosophy of Sufficiency Economy in Education of Schools under Trang Primary Educational Service Area Office 2. *Journal of Education, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University*, 3(1), 1-12.
- Bottery, M. (2012). Leadership, the Logic of Sufficiency, and the Sustainability of Education. *Educational Management, Administration and Leadership*, 40(4), 449-463.
- Deemulphan, T. (2022). Administration of Educational Institutions Based on the Sufficiency Economy Philosophy in the Wang Sita Education Network under the Saraburi Primary Educational Service Area Office 2. (Master's Thesis). Silpakorn University. Nakhon Pathom.

- Department of Local Administration, Ministry of Interior. (2016). *Guidelines for Teaching and Learning Activities of "Local Sufficiency Schools"*. Bangkok: Department of Local Administration.
- Dilertpradit, U., Thongprong, A., Kritcharoen, A., & Chatsupang, P. (2023). The Model of School Administration Based on the Philosophy of Sufficiency Economy in Catholic Schools under the Eastern Diocese. *Journal of Doctoral Studies in Social Sciences*, 13(3), 818-831.
- Likitwattana, P. (2015). *Educational Research Methods*. (2nd ed.). Bangkok: King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang.
- Lomrai, N., & Buranaphan, P. (2023). *School Administration Based on the Philosophy of Sufficiency Economy in Secondary Schools in Kamphaeng Saen District, Nakhon Pathom Province*. (Master's Thesis). Siam Technology College. Bangkok.
- Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2. (2023). *Annual Action Plan for Fiscal Year 2023*. Nakhon Si Thammarat: Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2.
- Ounaromloet, T. (2011). *Educational Research Instruments*. Nakhon Pathom: Silpakorn University.
- Panliang, P., Churak, Y., & Tulniska, C. (2024). Community Participation in Developing Sufficiency Economy Learning Centers: A Case Study of Ban Phru Community, Zone 2, Ban Phru Subdistrict, Hat Yai District, Songkhla Province. In *Proceedings of the 9th Hatyai National and International Conference* (pp. 926-973). Songkhla: Hatyai University.
- Philip, Y. (2009). A Bottom-up Definition of Self-Sufficiency: Voices from Low-Income Jobseekers. *Qualitative Social Work*, 8(3), 357-376.
- Saraburi Primary Educational Service Area Office 2. (2021). *Annual Performance Report for Fiscal Year 2020*. Saraburi: Saraburi Primary Educational Service Area Office 2.
- Seesaad, B. (2010). *Basic Research*. Bangkok: Suweeriyasarn.
- Silcharu, T. (2007). *Research and Statistical Data Analysis Using SPSS*. (10th ed.). Nonthaburi: SR Printing Mass Products.
- Suwatthi, A., Niamteth, W., Chusuwan, R., & Tansakun, J. (2022). *Needs Assessment for the Development of School Administration Based on the Philosophy of Sufficiency Economy in Primary Schools in the Three Southern Border Provinces*. (Master's Thesis). Prince of Songkla University. Songkla.
- The Office of the Education Council, Ministry of Education. (2017). *National Education Plan (B.E. 2560-2579)*. Bangkok: Prikwhan Graphic Co., Ltd.
- Unger, D. (2009). Sufficiency Economy and the Bourgeois Virtues. *Asian Affairs: An American Review*, 36(3), 139-156.
- Wongwanit, S. (2007). *Needs Assessment Research*. Bangkok: Chulalongkorn University Press.